La responsabilitat penal de les persones jurídiques: el «Compliance Penal»

La globalització ens ha portat a treure dels llibres de dret penal aquell principi que fa uns anys estudiàvem a la universitat del societas delinquere non potest, és a dir, que les persones jurídiques no poden delinquir.

El 2010 per primer cop es va introduir al nostre Codi Penal una institució d´origen anglosaxó que desterrava aquest principi del nostre ordenament jurídic. Aquesta nova institució determina que si en l´àmbit d´una persona jurídica es comet un delicte que la pugui beneficiar directa o indirectament, aquesta en sigui responsable penalment i de retruc també en sigui el seu administrador encara que no reuneixi els requisits per ser-ne el subjecte actiu, és a dir que tant l´administrador com la propia empresa podran ser condemnades via penal per la comissió d´aquest delicte encara que l´hagi comès, per exemple, un treballador, si això la beneficia d´alguna forma.

És doncs amb l´entrada en vigor de l´última reforma del codi penal aquest darrer 1 de juliol, que aquesta responsabilitat es consolida, però també s´introdueix una novetat important en forma d´exempció de responsabilitat en el cas que s´hagi realitzat, per part de la persona jurídica, un programa de compliance penal.

El compliance penal és un pla de prevenció de delictes i de formació que un cop implantat a l´empresa permet acreditar el seu compromís amb el compliment de les lleis penals, i que, en aplicació del que disposa l´articulat de la reforma de 2015, evita una possible responsabilitat penal d´aquesta persona jurídica.

Davant l´ampli supòsit de possible comissió delictual en el sí de la persona jurídica i les dures penes que preveu la llei penal que poden arribar a determinar la seva dissolució, la suspensió d´activitats o la prohibició de realitzar-les en un futur i l´elevat import de les multes que es poden imposar, els programes de compliance penal es converteixen en una necessitat per a les empreses i el seu compliment no només donarà tranquil.litat a l´organització, sinó que, per extensió, s´entendrà que l´empresa que se sotmet a un programa de prevenció de delictes és aquella que vol regir-se per les normes de bon govern corporatiu, les bones pràctiques i l'ètica, tot ajustant-se a les expectatives de la comunitat, el que, en definitiva es converteix en un valor afegit de cara a clients, proveïdors, i a la societat en general.

I es que de tant en tant la globalització també ens aporta aspectes positius: la voluntat del legislador que les empreses siguin conscients de la necessitat de prendre mesures per prevenir la possible comissió de delictes. Consciència que perquè el programa funcioni es complementa amb la formació dels seus integrants, tant

treballadors com directius. Una nova cultura que les empreses hauran d´implantar i que aporta valors que van íntimament lligats a la transparència, la honestedat i el bon govern.

Haidé Costa i Villaró · Ex-Magistrada · Judilex, experts in complianc

Josep Prat Riuró · Advocat · Prat Sàbat Advocats

Font del document:
http://www.diaridegirona.cat/empreses-a-girona/2015/07/22/responsabilitat-penal-persones-juridiques/735604.html?utm_source=rss